

Senat določil letno imigracijo na 160,000.

Podstotne kvote na podlagi ljudskega štetja l. 1890. Odredba je v soglasju z ono poslanske zbornice. Po sedanjih postavi sme priti 350,000 ljudi iz Evrope v to deželo. Južneevropski narodi bodo najhuje prizadeti. Glasovanje po celdnevni razpravi. Dve točki bosta preračunani na konferenci.

Washington, D. C. — Senat je letetrek sprejel točko glede določitve priselniških kvot. Zedinil je v tem, da naj bodo kvote določene po dva odstotka za vsako evropsko narodnost na podlagi ljudskega štetja l. 1890.

Ta postavlja senatno zakonsko osnovo v skladu s priselniško zakonodajo poslanske zbornice glede na točko, o kateri je bilo prijavljeno, da bo delala največ preprek na konferenci.

Kakor stoji stvari sedaj, je senatna predloga enaka oni poslanske zbornice glede na japonsko imigracijo klavzulo in druge določbe. Dve odredbi pa bo delala vendarle preprečilo in predstavi na konferenci, in sicer: omejitev za nekatere izjeme v istih omejitvah, ki jo daje poslanska zbornica, in senatno določbo za pregled narodnih skupin, ki naj ga izdela parlamentarna komisija dne 1. junija 1924.

Do določbah zakonske osnove priseljevanje iz Evrope zmanjša na 100,000 oseb na leto. Senatu sme priti 350,000 oseb iz Evrope v to deželo, t. j. 3 odstotki evropske prebivalstva, ki ga je imelo Združenih držav l. 1910.

Južneevropski narodi bodo smeje imeti le majhen delež. Latinski, Grki, Bolgarov, Rumunov, Jugoslovancev v to deželo. Južneevropski narodi bodo smeje imeti le 835 v to deželo po novi priselniški postavi. To ne motimo, je bilo med južneevropskimi narodi l. 1890. razmeroma najmanj Slovencev v Ameriki. Ali vendar jih je bilo vpisanih pod imenom "Austrians".

Do glasovanja o določanju priselniških kvot je prišlo šele po celdnevni razpravi. Razprava je bila zdajpazda zelo burkasta. Včasih je zavladala v preteklih velika zmešnjava. Dostikrat ni bilo opaziti nobenega parlamentarnega reda.

Senator Reed iz Pennsylvanije je dobil napoved dovoljenja za omejitev vseh nadaljnjih debat na pet minut za vsakega senatorja, ki hotel povedati svoje mnenje o priselniški predlogi in o tem ali ne amandmentu.

Na vsakem glasovanju je bila vedno dobra večina. Demokrat senator Copeland iz New Yorka je predlagal, da bi naj bile priselne kvote določene po tri odstotke. Ali namesto njegovega amandment, po katerem je bil odločen, da se določijo po dva odstotka, in v odobren 1 odstotek, kar je bilo to določeno v prvotni predlogi.

Ljudsko štetje iz l. 1890. je bilo 47 proti 32 glasovov. Podstotna kvota vzpostavlja predlog za enodstotno kvoto, ki je odklonjen s 50 proti 23 glasovov. Priselniški odtok iz Evrope je bil 47 proti 32 glasovov. Podstotna kvota vzpostavlja predlog za enodstotno kvoto, ki je odklonjen s 50 proti 23 glasovov.

Priselniki priselniškega oddelka v Alabamiji iz l. 1890. zatrdili, da bo prišlo pet Prusov na Poljaka ali Laha. Senatsko uklenje priseljevanja iz Evrope je bilo priporočeno demokratski senator Heflin iz Alabamije, da bi se tako mogla dežela obogatiti. Zatrdjeval je, da priseljevanje priselniških agentov iz Evrope prezirali priselniški oddelki ter davjali najmanj milijon oseb na leto v to deželo. Senat je bil odklonjen.

Priselniki priselniškega oddelka v Alabamiji iz l. 1890. zatrdili, da bo prišlo pet Prusov na Poljaka ali Laha. Senatsko uklenje priseljevanja iz Evrope je bilo priporočeno demokratski senator Heflin iz Alabamije, da bi se tako mogla dežela obogatiti. Zatrdjeval je, da priseljevanje priselniških agentov iz Evrope prezirali priselniški oddelki ter davjali najmanj milijon oseb na leto v to deželo. Senat je bil odklonjen.

Priselniki priselniškega oddelka v Alabamiji iz l. 1890. zatrdili, da bo prišlo pet Prusov na Poljaka ali Laha. Senatsko uklenje priseljevanja iz Evrope je bilo priporočeno demokratski senator Heflin iz Alabamije, da bi se tako mogla dežela obogatiti. Zatrdjeval je, da priseljevanje priselniških agentov iz Evrope prezirali priselniški oddelki ter davjali najmanj milijon oseb na leto v to deželo. Senat je bil odklonjen.

Amerika in Japonska.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Ker je potres Japonsko tako hudo zadel, da je sedaj med drugovrstnimi vojaškimi silami, in ker ni veleposlanik Hanihara pravilno umel temeljnih dejstev v Coolidgevi predsedniški kampanji, je prišlo do spora z Japonsko radi pozitivno postavnega izključenja japonske imigracije v to deželo. Haniharaova nota je zapretila zelo usodne posledice z ozirom na odnose med Združenimi državami in Japonsko, če bi bil njegovim rojakom zabranjen vstop v Združene države. Zato je dala protijaponskim elementom novo priliko za rovanje in spletkarjenje. Nihče ne mara naprej videti izida, nihče niti v Ameriki, niti ne v Aziji ali Evropi ne more reči, kako se bo iztekla ta stvar.

Če Coolidge vetira japonsko izključitev, potem bo izgubil še tisto peščico pristavev, ki jih ima v Californiji, Oregonu in Washingtonu. Če je ne vetira, bo obsodil Hughesovo naklonjenost do japonske vlade, in demokracija bo do imeli zadosti povoda zahtevati Hughesovo ostavko.

Pa čeprav ostane Hughes, in podpiše Coolidge priselniško predlogo, bo Californija vseeno glasovala za La Folletta ali pa demokratskega kandidata meseca novembra. Hanihara ni tega vedel, ko je poslal državnemu tajniku svojo "ostro" noto, ki je skoro tako "ostra" kakor Coolidgeva v obrambo finančnega tajnika Melona.

Ko se malo razkadi in razprši politični prah, utegne imeti ta eksplozija za posledico naslednje dogodke:

Japonsko militaristično vladno utegnutej strmooglavit liberalne stranke, in Japonska si bo osvojila nove ameriške vnanje politike.

Ta politika bo zahtevala priznanje in tesne vezi z Rusijo v očitno obrambo pred angleško-ameriško kombinacijo na Daljnem istoku, in Japonska se bo polagoma začela in krepila.

Agitacija za svobodo Korejcev bo obnovljena, in Rusija bo zahtevala v pogojih za sporazum z Japonsko to, da bo zadnja lepšo postopala s korejskim prebivalstvom, ki šteje 15,000,000 ljudi.

Senatni politikarji, ki so se potovali za filipinsko neodvisnost, se ne bodo več zanimali za to zadevo, dočim se bodo vojaške sile in velekapitalisti v Washingtonu združili, da obdrže ameriško zastavo na Irtoku.

Ta pokret bo enostavno politični zadevo na polje svetovnih intrig ter tako še povečal možnost nove svetovne vojne v tej generaciji.

V bistvu ni politikarjem v senatu bogve kaj do tega, ali pride še dodatnih 146 Japancev v Združene države vsako leto, ali ne. Mnogi demokracije, jezni radi tega, ker so republikanci potrdili izobraženega črnca za carinarja v New Orleansu, so hoteli glasovati proti japonski izključitvi za republikanske kraje na pacifični obali. Ali predobro pa so videli v Hanihara-Hughesovi korespondenci priliko, ki bi je bilo velik greh zamuditi. Zato so kar čez noč postali silni nasprotniki azijskih plemen. Iz Savlov so se nenadoma izpremenili v Pavle. Trije californijski tekmeči pa so jih še podžigali vtem, in sicer senatorji Hiram Johnson in Sam Shortridge, ki sta republikanca, pa bivši senator Jim Phelan, ki je demokrat. Shortridge je pomagal spraviti Toma Mooneyja v ječo. Johnson je delal tamkaj. In Phelan so more ponašati a tem, da je tedaj, ko je bil še župan mesta San Francisco, napodil polleio pretepat stavkujoče voznike. Sedaj pa se vsi trije prav po čifutsko hlinijo delavcem v Californiji.

Če je japonski imperijalizem zlomljen, in če naj imata Rusija in Kitajska koristi od tega dejstva, bodo neposredni učinki zelo dobri in blagodejni. Ali če se pa japonski imperijalizem še obdrži, če oživi ameriški žingozem, in če postane militarizem ob Pacifiku ameriška politika, kakor je bil militarizem v Indiji angleška politika, potem bo progresivcem lahko hudo žal, da so glasovali s staro gardo in burbeni v tej zadevi.

Potres v Sibiriji. Irkutsk, Sibirija, 18. apr. — Seismograf je bil takoznamoval potres, ki je večer tako močan kakor na Japonskem zadnje jesen.

VREME. Chicago in okolice: V nedeljo jasno in hladno. Zapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 55, najnižja 43. Sonce izide ob 5:05, zaide ob 6:34.

JAPONSKA VLA-DA V NEVAR-NOSTI PADCA.

Kabinetna kriza v Tokiju vled napadov na ministre. Delavske organizacije se pridružujejo protestu in Osnki pripravljajo apel na ameriške delavce.

JAPONSKI TRGOVCI SO PRIČELI Z REPRISALIJAMI.

Tokijo, 18. apr. — Prvo znamenje represalij napram Američanom radi izključitvene določbe v ameriškem kongresu se je pojavilo v Jokohami. Japonski importirji preključujejo naročila iz Združenih držav in potniki vračajo vozne listke ameriškim parobrodniškim družbam.

Tokijo, 18. apr. — V japonski vladi je prišla kriza. Kabinet je imel večeraj sejo, na kateri je razpravljaj, kaj je storiti vpridu zunanjih in notranjih komplikacij, ki so nastale radi izključitve japonskih imigrantov iz Amerike. Nasprotno politične stranke kujejo kapital iz tega dogodka in zahtevajo, da vlada odstopi. Posveto se ališati kile: Dol s vlado, katere ni znala ali ni mogla priprati poraza v emigracijskem vprašanju.

Pripravljajo se demonstracije proti vladi v velikem obsegu; demonstracije se obenem lahko obrnejo tudi proti Američanom.

Tokijaki listi zahtevajo, da mora poslanik Hanihara zapustiti Washington. Napadi v časopisju na Ameriko so vedno bolj večji. "Asahi" piše danes, da je izključitev japonskih imigrantov "postavodajni zločin". List očita Ameriki, da je njena politika "odprtih vrat" veliko hinavstvo. Amerika je odprla vrata Japonske, zahteva odprta vrata Kitajske, na svoja vrata pa se obesila napis "Proč od tukaj".

Splošen val jeze in protesta je izpodnesel tudi japonske delavske organizacije. Bunji Suzuki, predsednik Delavske zveze in japonski Gompers, je izjavil večeraj, da za izključek Ameriške delavske federacije, da bo podpirala Johnsonovo priseljniško predlogo, je bil udarec v obraz organiziranega japonskega delavstva.

Suzuki pravi, da je imigracijsko vprašanje ekonomskega in ne plemenakega značaja. Suzuki je mnenja, da je treba takoj apelirati na delavske organizacije v Združenih državah, da se naj ameriški in japonski delavski voditelji snidejo v konferenci in rešijo problem naseljevanja.

NJEGOVA LJUBEZEN NI VREDNA \$9,000.

Virginia, Minn. — Charles Bach iz Virginije ne ceni svoje ljubezni bogve kako visoko.

Vsa tako se je izrazil pred državnim vrhovnim sodiščem, ko je vložil priziv proti odloku šentlouškega okrajnega sodišča, ki je prisodilo gdeni. Mariji Drobnici, tudi iz Virginije, \$9,000 radi tega, ker ji je Bach slovesno obljubil ljubezen, pa se ni maral držati dane besede. Bach pravi v svojem prizivu, da je njegova ljubezen previsoko cenjena.

Gdena. Drobnici ga je tožila prvotno za \$50,000, ali porota ji je prisodila le \$15,000. To vsoto je še bolj zmanjšal okrožni sodnik, in sicer na \$9,000. Bachu pa se še to zdi preveč, in zato je tudi vložil priziv na državnem najvišjem sodišču, ki ga je vzele v pretes.

ZELO PRISELNIŠKE PREDLOGE IZLOČENO.

Washington, D. C. — Z večino štirih glasov se je progresivcem v poslanski zbornici posrečilo črtati v priselniški predlogi besede "or remain", besedi, ki bi nalozila tujeu v tej deželi breme dokaza, da ni bil nemoralnega značaja, ko je došel v Združene države. Unija za ameriške civilne svobodčine je v svojem boju proti temu želu dokazala, da bi priselniške oblasti lahko poljubno deportirale ženske, ki bi bile izpol svojo življenja v tej deželi in ki bi si ne ohranile ves ta čas svojih dokumentov iz starega kraja.

\$80,680,000,000.

Toliko je stala svetovna vojna v denarju kot je izračunala new-yorška banka.

New York, N. Y. — Svetovna vojna 1914—18 je stala \$80,680,000,000 v zlatu. Do tega zaključka je prišla Bankers' Trust Company po dolgem raziskavanju. Številke so objavljene v knjigi z naslovom "Inter-Ally Debts" (medzavezniški dolgovi), katero je izdala omenjena finančna tvrdka.

Družba je analizirala račune dvajsetih držav in za viro je rabila uradne statistične podatke, kjerkoli jih je mogla dobiti. Skoro dve tretjini omenjene ogromne vsote odpadeta na zavezniške in Združene države, to je 60.64 odstotkov, ostanek 30.36 odstotkov stroškov pa pride na centralne države.

Osem dnevnih praznik za ruske delavce.

Sovjetska vlada je v sporazumu s unijami določila praznik od 26. aprila do 4. maja.

Moskva, 18. apr. — Delavci in kmetje sovjetskih republik bodo imeli osem dni praznik pričenli s 26. aprilom. Po dolgem sporu med rusko cerkvijo in civilnimi oblastmi radi reforme koledarja je sovjetska vlada določila, da se naj ruska Velika noč praznuje 26., 27. in 28. aprila. Ker sta 1. in 2. maj tudi državna praznika in 4. maja je nedelja, so delavske unije dovolile delavcem, naj si vzamejo praznik teden dni.

Organizacija komunistične mladine je sklenila, da letos ne bo protivlaskih demonstracij čez velikonočne praznike, pač pa je arankirala za praznike serijo gledaliških predstav, predavanj in prostih zabav po vsaj deželi v svrhu, da odvrne mlajšo generacijo od ceremonij v cerkvah.

Reparacijska komisija priganja k delu.

Posvalja je ententne vlade, naj hitro sprejmejo Dawesove načrte. Odgovor Nemčije sprejet.

Paris, 18. apr. — Reparacijska komisija je večeraj sprejela odgovor Nemčije glede poročila svedenev in nato je informirala zavezniške in nemško vlado, da je pripravljena za delo na temelju Dawes-McKennovih priporočil in načrtov. Zavezniške vlade so pozvane, naj hitro formalno odobro načrte svedencev in imenuje zastopnike, ki bodo sodelovali v odboru za železniške in industrijske hipoteke, katere priporočila svedenci.

Macedonec se je ubil v ameriškem konzulatu.

Sofija, Bolgarska, 18. apr. — Nikola Guenov, macedonski komitaš, se je večeraj ustrelil v pisarni tukašnjega ameriškega konzula. Prišel je v konzulat in vprašal, če je konzulat res ameriški teritorij. Ko je dobil pritrdilen odgovor, je po blakovo potegnil revolver in si pogнал kroglo v glavo. V njegovem žepu so našli oporo, ki se glasi, da Guenov zapuša macedonski vstaki organizaciji 10,000 levov v zlatu. S tem je bil samomor pojasnjen. Guenov, star komitaš, ni imel dedičev in po bolgarskem zakonu je imela njegova zapuščina pripasti državi, izvemši če umre na tujih tleh. Da prevzari državo in zapusti denar svoji organizaciji, je končal svoje življenje na "tujih tleh" v ameriškem konzulatu.

Zopet dva Američana ubita v Albaniji?

Atene, 18. apr. — Grške oblasti so prejele vest, da sta bila v Albaniji umorjena dva druga Američana, ki sta mogoče člana J. P. Morganove partije. Umor je bil izvršen v gozdni pokrajini blizu Tirane. Morganova partija je nedolgo tega križarila s jadrenico "Carair" po Jadranskem in Sredozemskem morju, posetila Atene in pomeje odrinila proti Turčiji. Vest ni uradno potrjena.

VISOKOŠOLCI SE IZREKLI ZA LAFOLLETTA.

Dijaki čikaške univerze so imeli oponevalno republikansko konvencijo ter sprejeli La Follettovo platformo.

COOLIDGEVI PRISTASI SO ODŠLI, KO JE BILA SPREJETA RADIKALNA PLATFORMA.

Chicago, Ill. — Devetsto dijakov s čikaške univerze se je vdeležilo oponevalne "narodne republikanske konvencije" v Mandelovi dvorani.

Se preden je prišlo do govorov za nominacijo, ali vendar pa še potem, ko je bila platforma sprejeta s 228 proti 115 glasovom, je pet državnih delegacij — Arizona, Alabama, Connecticut, Florida in Georgia — ki so bile za Coolidgea, s jezo v areu odšlo iz dvorane. Načelu jim je bil Clarence D. McBride, ki je imel govoriti za Coolidgeovo nominacijo. Rekel je, da je sprejeta platforma dokazala, v čigavih rokah je konvencija.

Tistih pet delegacij je potegnulo s skupščine kakih 250 dijakov nedelegatov za sabo.

Ko so delegacije dospeli v konvenceno dvorano, so jo našli vso okrašeno s prapori, na katerih je bilo napisano geslo "La Follette in progres". Visokošolci C. M. Kooper je bil izvoljen za predsednika. Rezolucije, ki jih je izdelal aktivni član Liberalnega kluba na univerzi, je predložila gdena Helena Robbins.

Sprejeta platforma je za priznanje sovjetske Rusije, za popolno razoročitev na kopnem, na morju in v zraku, za odpravo konakriptije, za organiziranje mednarodnega sodišča, za nadaljevanje "gentlemanškega dogovora" z Japonsko, za neodvisnost filipinskega otočja in za nacionalizacijo vseh naravnih zakladov. Nadalje priporoča platforma nakup angleške zapadne Indije, neposredno ljudsko volitev sveznega predsednika, svezne poslovnice za korporacijo v meddržavni trgovini, znižanje tarifnih postavk, svezno jurisdikcijo v vseh linearških slučjih, natančnejše nadziranje izdajanja zdravniških licenc, uveljavljenje prohibicije, poenotenje postav za zakon in razpoko in temeljito očiščenje v vseh vladnih departmentih.

Deset minut je trajala demonstracija, ko je Swiryn imenoval La Folletta kot kandidata za predsedniško nominacijo. Dijak Lowell Wadmond je nominalni Coolidge, ko ni maral tega storiti McBride.

Ko je prišlo do glasovanja o predsedniški nominaciji, je dobil La Follette 199, Coolidge 96, Johnson 21, Borah 19, Hoover 11, a Lowden pa tri glase.

Governor Pinchot je bil soglasno nominiran za podpredsedniško karidaturo.

Dijak McBride je dejal, da je konvencija v rokah "radikalnih" elementov. Zato da ne mara imenovati Coolidgea.

"Čelo La Follettovo komedijo je vprizorila skupina radikalnih elementov s oddelka za politično znanost", je dejal McBride po konvenciji. "To stvar so skrbno zamislili La Follettovi politični delavci, ki bi radi dovedali svetla, da je čikaška univerza za wiconsinskega senatorja. Ali nikakor pa ne mislim, da predstavlja ta konvencija razpoloženje čikaške univerze. (Če bi se izrekli dijaki za Coolidgea, potem bi pa prav gotovo predstavljala ta konvencija razpoloženje dijaštva omenjene šole. — O. ur.) Tisti politični delavci so organizirali celo reč ter dobili kontrolo nad državnimi načelniki, in mi smo takoj izpočetka uvideli, pri čem smo."

Britski letalec došel v Egipt.

Kairo, Egipt, 18. apr. — Stuart MacLaren angleški letalec na poletu okoli sveta, ki je vled nezgodno počival dva tedna na Grškem, je prispel večeraj s svojim letalom v Kairo. Sredozemsko morje je srečno prejel. Na Grškem, kjer je padel v neko jezero, je čakal, da je dobil nov motor iz Anglije.

Ispred sodišča. Josip Grča, ...

detektiv v Dol. Lendavi je v stilni v Tešnovcih izjavil, da pri občini vrše same goljufije da bo dal vse zapreti. Krpal noš je pa v gostilni v Gornji L davi obdolžil orožnike, da v s bi agitirajo in politizirajo ter

enem ozmerjal z psovkami ger
ta Januša Vido. Pri okrožnem

dišu v Mariboru je bil Grča
sojen na 500 Din denarne go-
oz. na 10 dni zapora. Krpal
na 2000 Din denarne kazni, oz.
5 dni zapora.—Gostilničar Fr
Velnar iz Pine pri Lendavi je
merjal službujočega finan-

stražnika Vojteha Večaja. P
okrožnim sodiščem v Mariboru

bil obsojen na 1000 Din denar
kazni oz. na 1 mesec dni zapora
— Delavec Peter Poročnik iz

renberga je rekel sodniku Ja
bu Kandriču, da ga hoče z go

fijo napraviti za očeta s tem, mu je predložil v podpis sodski zapisnik. Okr. sodišče v Mariboru je poročnika obsodilo na den dni zopora. — Dne 26. junija je prišel izvršilni organ Martin Krajšek je prijel kravo za go; nakar mu je Luter rekel, naj jo pusti. Ker jo je pa Krajšek iz nosni držal, se

je Luter ogroženo upravljal: "Še
za bi me razumela, če bi ji ti to te-
kel, vi pa me ne razumete." "L"
je bil za te besede dne 25. t.
objezan na 14 dni zapora. —
Izveš Lovrene Muiha je osov-
vojevo tovarniša Miho Svigla
mu je ukradel iz skupnega v
vališče v žumi ukunjež u

ni hotel ovaditi. Izvršil je sam obsodbo nad njim in ga šeno pretepel. Lovrene Mun bil pri okrožn. sodišču v Ljulu ni valed tega obsojen na 3 zopora. Tako nizka kazen se je odmerila zato, ker je izjavl da že 10 let ni bil zaprt. — A zij Smole in Jože Župece, obso ilke Loke, sta pretepla svo tovarišja Lojzeta Župeca, in s

najprej pred gostilno pri "G
zu" s pestmi in potem še en
na vasi z gnojnimi vilami. Mi
la bi se gotovo večja nesreča
ne bi prišel na vas stari Žu
ki je prepodil pretepača. Pre
krožnim sodičem je bil Smole
sojen na 10. Jože Župeč, pa
dni zapore. Fanta pa sta se p
šila in vzklili senat jima je
zirom na razne okoliščine z
kazen in alcar Smoletu na

Jožetu Župcu na 2 dni zap
Plačati pa morata solidarno
tepenemu Lojzetu 100 Din za
leko, 400 Din za zdravnika,

Din za izgubo zaslužka in
Din za bolečine. — Posestnik
R. je žalil gospo M. N. v Ma
ru s tem, da je proti drugim
bam trdil, da krađe gospa a
mu možu denar. I. R. je bil
žen in pri okrajnem sodišču
sojen na 2500 Din denarne k
Proti tej razsodbi se je pri
Pri vzkljeni razpravi dne 2
m. je bila njegova kazen zn
na 1000 Din, ker se je med
časom poravnal z gospo M.
Vincenc Ernuš, trgovec v
novih se je 8. decembra s
posestnikom Kueharjem in s
posledično odločil, udari na

te) prniku močno udari po
ter mu prizadejalo lahko te
poškodbo. Pred okrožnim
ščem v Mariboru je bil Ern
svoje dejanje obsojen ker
Din denarne kazni, oz. na e
sec zapora. Dalje mora po
Kneharju 1740 Din zdrav
in 300 Din bolniških stroš
1000 Din za bolečine.

Strasen zločin. Dne 22.
zjutraj so našli v Kronovem
Šmarjeških toplice 24letnega
lmovitega posestnika Ramu
in njegovo ženo Marijo, ki
la par dni pred porodom.
Nesrečnega Ramuta so našli
vi pred podom, dočim je nj
žena ležala v sami srajci z
tiim obrazom na sobinem

Oba sta bila mrtva. Sodi se, da je izvršil roparski umor. Ima bil mladi Ramut opan v narjanih. Zdravniška komisija obducirala trupli nesrečnika mrtvašnici v Beli cerkvi. 2. merija zasleduje zločince kot osumljence aretirala v kožnikovih sorodnikov.

Mačka potrla nevrojenca
 Iz Splita poročajo, da so na

niku tamosnjih potepuhov našli v krvi glavo in ro-
vorjenke. Zdravnik je ka-
ra, da je bilo dete staro e-
cev. Brezsrčna mati je ne-
postavila dete v temen hod-
odila, ko je dete preje u-
Mrtvega otroka so se teko-
lotile mačke in raznele o-
telo, tako da je ostala na
samo roka in glava.

Delavske novice.

(Federated Press.)

Delavski položaj v Illinoisu.

Illinoiski departament za delo v Springfieldu javlja v svojem uradnem pregledu položaja za mesec marec, da je bila zaposlenost v splošnem za tri odstotke nižja kakor v marcu 1923. Znižanje se je tudi povprečne tedenske plače tovarniških delavcev. Položaj je nakratko sledeči:

Na vsakih sto del je bilo 155 priložev za delo. To pomeni, da je več delavcev kot dela.

Z lepim vremenom je prišla sezona stavbiških dela, ki pobera precej izkušenih in navedenih delavcev. Stavbiški pogodbeniki imajo za to sezono naročil za približno pol milijarde dolarjev v vseh večjih mestih. Gradnja novih cest bo kmalu v polnem zamahu.

Industrije, ki kažejo malo aktivnosti, so avtomobilska, oblačinska in klavirska.

Industrije, v katerih je največ dela, so jeklarska in železarska, aljne rafinerije in pletenine (knitting goods).

Povprečna tedenska mezda tovarniškega delavca je znašala 31. marea \$27.61, torej 75 centov manj kakor v februarju, toda \$1.78 več kot v marcu 1923. Mezde tečejo od \$20.69 do \$44.78 za moške in \$10.97 do \$27.64 za ženske.

Običajni magnetni podpisali pogodbo.

Chicago. — Lastniki tovarne za izdelovanje moške obleke so 17. t. m. podpisali staro mezno pogodbo z unijo Amalgamated Clothing Workers. Pogodba s staro mezno vrednostjo v veljavi še eno leto. Okrog 25.000 krojaških delavcev je v uniji. Magnetni so se nekaj časa upirali in zahtevali znižanje mezde. Ko so pa delavci prišli govoriti o stavki, so se magneti podali.

Stavka krojačev v Duluthu.

Duluth, Minn. — Krojaški delavci, upošleni pri F. A. Patrick and Co. in člani A. C. W. U. Local No. 180, štrajkajo že od 17. marea v znak protesta, ker je družba odslužila osem delavcev, ki so odborniki unije. Boj se vrši za priznanje unije. Vse strokovne unije v Duluthu podpirajo stavkarje.

Labor party v Kanadi.

Vancouver, B. C. — Dne 29. aprila se vrši v Vancouverju konferenca zastopnikov raznih delavskih političnih organizacij, ki bodo razmotrili vprašanje ustanovitve delavske stranke v British Columbij po vzgledu Labor party v Angliji.

Raziskovalci v boju z roparji.

S tretje azijske ekspedicije se je pred kratkim vrnil Walter Granger, glavni paleontolog (raziskovalec prastarin) po treh letih odsotnosti na Kitajskem. Kmalu po svojem povratku je o svojih izkušnjah in doživljajih predaval v ameriškem naravosloveskem muzeju v New Yorku.

Povedal je, kako so se morali bojevati s pocestnimi roparji medtem, ko so iskali fosile. Nečisto vrsto dogodkov z briganti in razbojniki je navedel, neprestano tojno stanje, ki so ga imeli z napadali pod obrambo dveh ameriških oklopnih čolnov, s katerima so patrolirali po reki Jangce.

Največjo nadlego so jim delali kitajski čarovniški leščniki, ki večinoma v to, da imajo okamenje brezprejnlivo zdravilno moč. Kitajci so že dolga leta izkopavali fosile predzgodovinskih živali in jih uporabljali za zdravila proti malom vsem boleznim. Govornik je povedal, da bo prihodnja ekspedicija morda našla ostanke najprimitivnejšega človeka, ki je živel vsaj v tistem razvoju kakor petekantrop. Izjavil je tudi, da so člani ekspedicije prepričani po svojih preiskavah, da je nekdanja Amerika vezala obe celini zemeljska ožina, ki je služila kot most za prehod človeka z ene celine na drugo. To da je bilo v eocenski dobi, pred kakimi tremi milijoni let.

Ko je mr. Andrew prodiral s svojimi raziskovalci proti severu v Mongolijo, je rekel mr. Granger, "sem se jaz nahajal v provinci Sečuan. Vse pokrajine so bile polne roparskih tolpe, ki se neprestano vojskujejo z drugimi ali boljimi tolpmi v provinci in se nadelgavale tudi nas. Kitajci so izumerno vprašali ljudje. Veliko

ko je njih spoštovanje do okamenic, ki jih nazivajo 'lungku'. Izkopavajo jih njih čarodelniki in razpečavajo med ljudi za drag denar, približno za dajm eno unčo.

"Nekatere pokrajine po Kitajskem, ki so bile še pred osmimi leti znane kot zelo bogate na fosilih, so obiskali mnogi tuji in domači leščniki in na ta način precej izčistili ostanke pradednega živalstva. Za izkopavanje fosilov v znanstvene svrhe se je resnično začel zanimati šele pred 7 leti profesor Schlosser iz Monakova in pozneje švedski znanstvenik Anderson.

"Na našem pohodu leta 1921 smo se podajali v slabe vojne čase, v katerih gospodarji železnega roka močnejšega. Še dvesto milj smo bili oddaljeni od cilja, ko smo našli na vojskujoče so tolpe, ki so se borile za nadvlado nekega okraja. Čisto ob blizu smo jih lahko opazovali. Človek bi ne mislil, da so Kitajci tako zverski, ko se bijejo med seboj, bili smo priče surovim barbarstvom. Obe strani sta imeli mnogo mrtvih, ki so padali v reko Jangce in se potopili.

"Vojaki, ki so veslali gori po reki proti nam, niso imeli posebnih prijetnih občutkov, ko so se bližali našim primeroma velikim oklopnim čolnom, s katerimi bi se bilo treba samo zaleteti ob njih zbite splavi, pa bi se pogreznil v globoko reko. Vseeno so streljali na nas, a smo jim tudi oddali iz naših jeklenih oklopnih primeren odgovor.

"Čim smo dospeli do našega cilja, nas je obkrožila pokrajinska četa čarovnikov in leščnikov in nam ponujala kosti predzgodovinskih živali. Izkopine, ki so nam jih ponujali, so bile prilično sveže, toda nikakor nas niso zadovoljile. Hoteli smo sami kaj izkopati. Domačini so nam povedali, da dobivajo izkopine v preseku, apneniški skal, ki tvorijo nekako sotesko. Šli smo tja in našli izkopine v neprimernem stanju. Vse okoli soteske so bile vdolbine v tla nečiste jame tudi po 100 in več čevljev globoko, ki jih je izdolbila voda v apnenec. V blatu smo našli ostanke predzgodovinskih sesalec.

"Nekako pred 60 leti je neki Kitajec kopal vodnjak. Takrat je bila izkopana prva okamenica. Posledica tega je bila, da so vprašali Kitajci prišli izkopavati kamnite kosti nekdanjih živali in jih razpečavati kot zdravila.

"Kako so začele ogromne živali v tiste jame? Po mojem mnenju sta dve poti: ali so živali poginile na površju in tekmo časa zdrkale s svojo težo v izdolbine ali pa so padle notri v jame in v njih poginile gladu. Naši smo nedotaknjena okostja. Največ dotičnih fosilov je moralo živeti v pleistocenski dobi, približno pred 200.000 do 300.000 leti med ledeno dobo.

"Upanje imamo, da najdemo prav v dotični okolici ostanke primitivnega človeka. Upanje nam daje mala najdba ostanke človeka podobne opice. Mogoče je torej, da najdemo ostanke pitekanropa. Izkopavaleci kosti so spravili na leto navadno več sto ton fosilov, ki so jih prodajali na debelo. Pridobili smo si pravico, da lahko preiščemo njih izkopine, med katerimi smo našli okamenice različnih živali, celo slone iz davne pleistocenske dobe. Oni sami so nam pomagali kopati in smo jim plačevali po 13 centov za izkopanost 27 unč. Vešah jim je bilo treba dati tudi nagrado, če so izkopali kaj posebnega. Največ smo plačali za stegodona (posebne vrste slon), ki so nam izkopali nepokvarjenega za \$12.

"Naša hvala gre komandantu barke Palos, g. Simpsonu. Njegov oklopní čoln, ki je bolj ali manj ladji kot čolnu, je bil oborožen s šestfundnimi topi in brzostrelnimi risanicami. Najbolj smo bili presenečeni na svojem povratku. Poveljnik Simpson nas je vedel v globeli, kolikor daleč smo mogli prodreti. Ko smo bili najmanj pripravljeni in smo stali z oklopnim čolnom v čerh, so kakor za stavo prišli streljali na nas z vseh strani tolovalji. Toda prav kmalu je nepoklicanem upadel pogum, ko so začeli naš odgovor.

Granger je prinesel s seboj 28 različnih delom predzgodovinskih okamenic.

Rezultat grškega plebiscita.

Atene, 18. apr. — Uradno poročilo o izidu plebiscita zadnje nedelje se glasi: 758.742 glasov je bilo oddanih za republiko in 325.322 za monarhijo.

Vzorni zakon.

On: Upam, da ne arečava tvojega moža?
Ona: Brez skrbi! Ta ima danes "sejo" pri neki svoji prijateljici!

Prištednja na času in denarju pri naturalizaciji.

Naturalizacijski urad opozarja, da novi način vložitve prošnje za podelitev ameriškega državljanstva prihranja prosilec mnogo denarja in časa. Novo postopanje obstoja v tem:

Inozemec, katerega prvi papir je vsaj dve leti (ne pa čez sedem let) star in ki je živel v Združenih državah vsaj pet let in v državi, kjer sedaj stanuje, vsaj leto dni, naj piše sodnemu pisarnovodji (clerk of the court) onega državnega sodišča, v delokrogu katerega je on nastanjen, ali pa na "clerk of the court" federalnega sodišča, ako je tako sodišče v bližini, in naprosi klerka, naj mu pošlje po pošti tiskovino za predhodno prošnjo, takozvani formular No. 2214. Pismo naj se enostavno glasi: Clerk of the Court — (naslov sodišča) — Please mail form No. 2214 (Preliminary Form for Petition for Naturalization).

Ako inozemec dobi to tiskovino drugje, na primer od žele ali kakke amerikanizacijske organizacije, je tudi dobro. Na vsak način pa naj ne zgubi časa in zasluka s tem, da bi se v to svrhu osebno podal na sodišče ali pa celo vzel pri tem kake priče s seboj. Tega nikar ne storite; škoda je za vaš čas in za onega sodnih uradnikov.

Čim si je inozemec priskrbel formular 2214, naj ga skrbno in vestno izpolni s tem, da napiše odgovor na tiskana vprašanja. Ko je to storil, naj priloži svoj prvi papir in pošlje po pošti izpolnjeni formular in prvi papir na naslov (Chief Naturalization Examiner), ki je naveden na čelu tiskovine.

Naturalizacijski urad, ki dobi to prošnjo, jo pregleda in, ako ni bila pravilno sestavljena, jo vrne po pošti, narekujoč kaj naj se popravi in kaj doda. Glede pričevala o prihodu v Ameriko (certificate of arrival) ni treba, da si prosilec beli glavo; tega mu urad sam priskrbi. Ako pa urad radi enega ali drugega razloga ne more najti zapiska o prošilčevem prihodu v Ameriko, obvesti prosileca pisмено in mu naznani, kaj mu je storiti. Ko je vse v redu, chief examiner naznani prosilec, kam naj se poda skupaj s svojima pričama v svrhu izpraševanja s strani naturalizacijskega urada. Predno ne dobi takega vabila, mu ni treba iti ni na sodišče ni na naturalizacijski urad, niti mu ni treba nadlegovati svojih prič. Ko je naturalizacijski uradnik izpral prošleca in priči in najde, da je vse prav po zakonu, jih napoti, se takoj še isti dan podajo v urad sodnega klerka, da vložijo predpisano prošnjo za državljanstvo.

S tem je to doseženo, da prošle vložijo prošnjo isti dan, ko prvič osebno prijavijo, mesto da bi on priči zamudil dva dni — kakor je to bilo poprej —, enega za vložitev prošnje in drugega za predhodni izpit pred naturalizacijskim uradnikom, se sedaj vse to opravlja v enem dnevu. Ker se prošle mora prijaviti s pričama še ob končnem zaslišanju, znači to, da on in priči sedaj zamudijo le dva dni mesto treh, kakor je to bilo poprej. To pa pomaga, da si prošle prištedijo tretjino časa in stroškov.

Druga korist obstoja v tem, da se prošle anide s naturalizacijskim uradnikom mnogo prej, tako da dobi pravočasno potrebna vodila, da v zadosti izpitu ob končnem zaslišanju pred sodnikom. Ob enem je prošle s tem zagotovljen, da bo prošnja pravilno vložena in da ni v nevarnosti, da bo sodnik odbil prošnjo radi tehničnih in malenkostnih formalnih razlogov ali ker priči nista bili primerni. Ako je kaka ovira, prošle to dozna, predno vložijo prošnjo, in si s tem prihrani nepotrebne stroške in zamudo časa. Ob enem pa je še na času, da popravi in nadoknadi, ako je treba. Poprej je bilo treba v slučaju kake pomanjkljivosti začeti vse znova.

Za sodišča, ki so itak preobložena s delom, to novo postopanje pomenja veliko razbremenitev. Mnogo časa se je poprej zamudilo, ko je sodišče ob končnem zaslišanju odkrilo pomanjkljivosti, ki bi se bile prav lahko dale popraviti pred vložitvijo prošnje, ki pa so pristile sodnika, da je moral zašikanje odgoditi ali prošnjo zavrniti in navetovati prošleca, naj vložijo novo prošnjo.

Po starem načinu se je predhodni izpit pred naturalizacijskim uradnikom vršil kdaj tekmo devetdesetdesetnega roka med vložitvijo prošnje in končnim zaslišanjem, dostikrat prav tekmo isto-

ga. Zato ni imel prošle nikakega pravočasnega svarila, da-li je njegovo znanje o Ameriki zadostno. Dostikrat je moral prošle priti štirikrat in petkrat na sodišče, predno je dobil državljanstvo. Kake stroške to pomenja, to si vsak lahko predstavi.

Dostikrat taka zamuda je imela jako sitne posledice, zlasti v slučaju osebe, ki je hotela odpotovati v stari kraj s ameriškim potnim listom ali pozvati v Ameriko svojo družino. Posebno sitna je bila stvar za onega, ki se je moral preseliti iz delokroga dotičnega sodišča, kar pomenja, da se bo moral iz svojega novega bivališča povrniti na dan obravnave, pa še to brez zagotovila, da bo sedaj vse prav.

Tekom zadnjih petih let so sodišča odbila 101.646 prošenj za državljanstvo, in to iz raznih razlogov. Ali izmed teh je bilo najmanj 85.000 prošenj, ki so bile zavrnjene radi formalnih razlogov. Pravočasen nasvet bi bil lahko popravi pomanjkljivosti, in prihranil ogromne nepotrebne stroške in zamude časa. Sodišča in občinstvo sedaj še občutijo prednost sedanjega postopanja. Vsakdo, ki se poteguje za ameriško državljanstvo, naj to pazno čita da si prihrani žalostne izkušnje, ki so jih mnogi doživeli v preteklosti. Naj se pa tudi zaveda, da mu novo postopanje olajšuje pridobitev ameriškega državljanstva in prihrani sitnosti, stroškov in časa.

F. L. T. S.

Velika noč izvir iz židovstva in poganstva.

(Času primerna študija.)

Velika noč, krščanski praznik Kristovega vstajenja, je pokristjanjen židovski in deloma poganski praznik kakor je Božič in mnogo drugih sedanjih cerkvenih praznikov.

Po kristjanskim izročilom je Krist umrl in vstal od smrti v 33. letu po svojem rojstvu, če pa pogledamo v cerkveno zgodovino, vidimo, da je kristjanska cerkev šele leta 325, na zboru v Niceji (Mala Azija) oficijelno postavila velikononočni praznik na "prvo nedeljo po polni luni, ki sledi spomladanskemu enakonočju". Torej tristo let so bili prvi kristjani brez enotne Velike noči in tristo let je trajal prepir med njimi glede pravega dneva za ta praznik.

Kristjani v Palestini, ki so živeli med Judi, so praznovali Kristovo vstajenje na judovski praznik "opresnih kruhov", ki se judovski imenuje "pašal". Na ta praznik so se Jude zbrali v Jeruzalemu na spomlad, sedem dni niso jedli nekvasnega kruha in zaklali so jagnjeta, ki so jih darovali Jehovu in v krvjo poskropili prag in podboje hišnih vrat. Ta obred se je po judovski veri vršil na Mojzsovo zapoved v spomin na rešitev iz egiptovske sužnosti. Zgodovinarji, ki poznajo mitologijo starih Egipčanov, pravijo, da so si Jude izposodili obred daritve jagnjeta od Egipčanov s majhno razliko. Egipčani so vsako spomlad darovali bika bogu Apisu, ki je imel podobo bika. Tu se vidi, kako poganski obredi starih Egipčanov še danes žive v kristjanskih verskih obredih.

Judovski kristjani so enostavno posneli judovske obrede in jih zanesli v Rim in na Grško. Obredi so dobili nov pojem, toda v bistvu so ostali stari. Judovski daritveno jagnje je postalo simbol Kristusa, ki "odjemlje grehe sveta", Agnus Dei. Katoliški duhovno še danes mehanično ponavlja pri vsaki maši besede "Agnus Dei, qui tollis peccata mundi", ne da bi se zavedal, da je to malo predružen judovski obred, ki izvira iz egiptovskih poganskih ceremonij.

Rimski kristjani so osvojili judovski velikononočni praznik "pašal" celo z imenom. Imenovali so ga latinsko "pascha". Toda rimski kristjani niso marali za judovske praznike in začel se je prepir med verniki v starem Rimu in onimi v Mali Aziji in na Grškem glede vprašanja, kdaj je prava prav dan Kristovega vstajenja. Kristjani v Rimu so praznovali vstajenje na nedeljo, vzhodni kristjani pa na soboto. V letu 1907 je bil vroč prepir. Rimski škof Viktor je obvestil metropolit Polikarpa v prokonzularni Aziji, da mora opustiti židovski praznik in sprejeti rimski dan vstajenja. Kristjanska vera takrat še ni bila priznana v Rimu in kristjani so bili preganjani, zato se Polikarp ni hotel podati. Prepir je bil kon-

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jednota

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Celnar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 81, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. knjižničar John Vogrich, urednik glasila Joža Zvertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK:

John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelensnik, Box 376, Barberton, Ohio, Fred A. Vidor, Box 673, Ely, Minn., John Turcic, Box 92, Hendersonville, Pa., John Gerick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrosi, Box 286, Moon, Run, Pa.; John Grodell, 14821 Popper Ave., Cleveland, O.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Sular, Box 104, Grass, Kans., za jugozapad; Max Mara, Box 166, Buhl, Minn., za severozapad; Mike Zugel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:

Frank Zaltu, predsednik, 3636 W. 36th St., Chicago, Ill.; Frank Somrak, 5617 Prosser Ave., Cleveland, O.; William Sitter, 6404 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Združitevni odbor:

Predsednik: Frank Alot, 3124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; John Owen, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; Jos. Shuk, 6404 Orton Ct., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Av., Cleveland, O. POŠTA:—Korespondenca s gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsedništva so naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniške tajnice S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se šilajo gl. izvrševalnega odbora in jednote volke so naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z SLAGAJNISKIMI POSLI so pošiljajo na naslov: Slagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodnje glade poslovanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljajo Frank Zaltu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgornji.

Vsi prisilni na gl. porotni odsek so naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, nanašajoči, oglašajo, naročajo in sploh vse kar je v zvezi s glasilom "Prosveta", naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

dan šele leta 325. v Niceji kot prej omenjeno.

Angleško ime za Veliko noč je Easter. Tudi to ime je poganskega izvora. Easter in nemško Oster je bilo ime anglosaške božice spomladi. Vsi narodi so imeli spomladanski praznik "vstajenja prirode". Na ta dan so okinčali svoje malike s prvim zelenjem in cvetjem in jim darovali živali v svrhu, da bogovi naklonijo plodno setev in obilo črede v bodočem letu. Naši dedje, stari Slovenci, so ob tem času priredili velike daritvene ceremonije boginji Vesni, ki je bila prinašalka zelene spomladi. Ko so Slovenci sprejeli kristjansko vero — mimogrede bodi omenjeno, da so se naši pradedje Slovenci celih dvesto let s mečem upirali celih dvesto let s mečem upirali kristjanstvu — so svoj stari praznik Vesne zamenjali s kristjansko Veliko nočjo. Na Hrvaškem še danes pravijo Veliki noči "vazam" — na Belokranjskem pravijo "vozam" — kar mogoče izvira iz besede prejšnjega poganskega praznika na čast Vesni.

Francoska beseda za Veliko noč je "pasques", italijanska "pasqua", obe izvirata iz latinskega "pascha", ki izhaja iz judovskega "pašal", praznik "opresnih kruhov".

Kusmanek umrl. — Na Dunaju je umrl bivši poveljnik avstrijskih čet pred Premyslom, feldmaršallajtnant Kusmanek, ki se je 22. marea 1915 udal Rusom s posadko 80 tisoč mož. V Ljubljani je služboval delj časa, nazadnje kot divizijski poveljnik.

Klobase iz pasjega mesa so prodajali v zadnjem času v Čehoslovaki. Polielja je prišla na sled celi kopiji "mesarjev", ki so pobijali pse, sušili njihovo meso in delali iz njega klobase, ki so jih prodajali po 12 čeških kron za kilogram.

Najboljši način

ustvariti zadovoljiv prihranek za bodoče potrebe in prilike je stem; da investirate vaše prihranke v dobrih in zdravih obveznicah, kot jih kupujejo hranilnice za svoje vloge.

Take obveznice se lahko vsak čas premené v gotov denar za vsek slučaj potrebe in ki prinašajo po 5 do 7% obresti.

OTIS & CO.

CLEVELAND, O.

John F. Perko, Zastopnik za Slovence.

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (Apr. 30-1924)

pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustatimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljeno, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavljen, valed napakega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago in Cicero za leto \$6.50, pol leta \$3.25, za člane \$5.30.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO

"PROSVETA"
2657 So. Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.

Sovjetska Rusija in Jugoslavija.

Kateri izmed njih je najneje priznanje?

Središče mednarodne politike je vedno juridično priznanje Zveze Socialističnih Sovjetskih Republik.

Kakor vedno v vseh važnejših političnih vprašanjih, je tudi v tem izkušena Anglija na prvem mestu. Tik za to gospodarsko najmočnejšo kapitalistično državo v Evropi, a lahko bi se reklo vsopredno in jo, gre Italija, znana po svojem pravočasem obračanju za "ugodnim vetrom". Za njo sledi Norveška, potem Avstrija, a za slednjo hitijo z večjimi ali manjšimi koraki vse ostale države — izvenem seveda Jugoslavijo.

Vsem tem "iskrenim prijateljem" Sovjetske Rusije je znano, da odslaganje priznanja gre le njim in ne Rusiji v deficit. In še več. Večina izmed njih ve z matematično natančnostjo, da bi morale v slučaju kakšne, to priznanje drago plačati — to se pravi kupiti. Nikako čudo torej, če kaže celo reakcionarni Poincaré stikov z delavsko-kmečkimi sovjetji, seveda srameljivo, po ovinkih — potom Beneša —, kar pa sovjetji energično odklanjajo. Kot proletarska država zahteva Rusija javnih, direktnih pregovorov, brez mešetarjev, pa bil slednji tudi Češkoslovaška.

Mnogim, ki se ne pečajo s politiko in še manj z mednarodnim gospodarskim razvojem, morda ne bo jasno za kaj se pravzaprav gre, od kje tako nagli preobrat v odnosih Evrope k Rusiji. Da, navidezno je v resnici čudno, da "kulture države" kapitalistične, zapada naenkrat priznavajo de jure "barbarske boljševe" komunističnega vzhoda in celo brezobzvo. No, stvar je v tem, da to priznanje, kakor tudi vsak drug korak v življenju ni velikodušen

živ srčne blagosti, recimo ljubezni do bližnjega — v tem slučaju do revolucionarnega boljševega — in še manj je to čin "visokokulturne" pobude kapitalistov, temveč je to potreba, je diktat faktov, diktat rastoče gospodarke in vojaške sile Sovjetskih Republik, prve proletarske velesile, ki stopa s trdnimi koraki v mednarodno areno, kjer zavzema svoje mesto.

Kapitalistične sile in velesile to dobro čutijo, zato hitijo, da ne bi zamudile ugodnega trenutka. In sedaj se vpraša, kje je mala, slaba, komaj rodilva se Jugoslavija? Mar ona nima prav nobenega interesa tam, kjer ima interese vsi ostali svet? Ne vidi li ona mednarodnega gibanja v ruskem vprašanju tik pred svojim nosom? Ali nima Jugoslavija, pa bila tudi kapitalistična, res nobene državniške zmožnosti?

Poglejmo malo, kaj piše te dni organ izvrševalnega odbora Zveze Sovjetskih Socialističnih Republik "Izvestija" v svojih uvodnih, posvečenih Jugoslaviji in Češkoslovaški.

Izgledalo bi — piše Steklov —, da Jugoslavija in Češkoslovaška nimata nobenega vzroka odlagati priznanje Sovjetskih Republik in vpostavitve normalnih odnosov z njo. No, vse kaže, da obe državi uporno zavlačujeta to vprašanje. Sploh se dobi vtis, da obe državi, kateri bi morali biti med prvimi s priznanjem, — bosta zadnji. Da je taka politika v velikanskem škodu narodnemu gospodarstvu teh držav, pa ni težko dokazati. Mi ne bomo dalje govorili o gospodarskih izgubah, kot posledicah odsotnosti trgovskih zvez z našo republiko, ki poseduje, neizmerna bogatstva in možnosti. To stran razumejo bolj trgovski in industrijski krogi bojkotirajočih nas držav, posebno onih z razvito industrijo, kot n. pr. Češkoslovaška. No, je še druga stran vprašanja, takorekoč čisto politična, katero ne smemo prezreti in katero bolj uvidevni ljudje teh držav

že vidijo. Tako je n. pr. praški profesor Gobra popolnoma pravilno rekel sledeče: Češkoslovaška mora s priznanjem SSSR hiteti že zato, ker ona sama potrebuje priznanja te. V tem tiči torej koren vprašanja, katero se danes še ne postavlja pravilno.

Navadno se govori o priznanju Sovjetskih Republik od strani kapitalističnih držav. No, ali je Sovjetska Rusija priznala že vse buržuazne države? Nikakor ne! Seveda te države, katere še niso priznane od Sovjetskih Republik, začasno ne čutijo nujne potrebe tega priznanja. No, morda sumimo niti trenutke, da se bo naš položaj v mednarodni politiki z vsakim letom, če ne mesece, bolj in bolj utrjeval in da nastopi trenutek, ko se bo govorilo — ne o priznanju Sovjetskih Republik od strani kapitalističnih držav, ampak ko bodo iskale priznanje buržuazne države od nas in bodo to priznanje celo drago plačevale.

Sicer pa dejansko, kdo potrebuje bolj priznanja: Sovjetske Republike od Češkoslovaške in Jugoslavije, ali te od Sovjetskih Republik? Vsakemu bo razumljivo, da obe majhni, komaj nastali državi, potrebujeta v kudi kamo večji meri priznanja od Sovjetskih Republik, čim ta od njih. In sicer iz sledečih vzrokov:

Mi ne bomo govorili o tem — nadaljuje Steklov —, da predstavlja Zveza Socialističnih Sovjetskih republik že sedaj neizmerno večjo veličino, kot pa male državne tvorbe, med njimi tudi Jugoslavija in Češkoslovaška. Mi bi lahko še mirno dejali, da smo že sedaj silnejši od cele vrste takozvanih velikih držav. No, dokazovanje tega tega bi nas privedlo predaleč. V vsakem slučaju, Češkoslovaška in Jugoslavija se ne moreta primerjati z nami niti danes. Kaj bo čez par let, ko popolnoma zaceli-mo svoje rane in dvignemo gospodarstvo — bo vsak razumel.

Ali je še druga stran vprašanja. Sile Sovjetskih Republik raste iz dneva v dan. To priznavajo tudi

buržuazni učenjaki. Oni poudarjajo, da edina zdrava država je SSSR in da od časa začetka razpadanja buržuaznega sveta, raste samo Zveza Socialističnih Sovjetskih Republik, sicer počasi, toda nevzdržno.

Ni daleč čas, ko bodo Sov. Republike znale z vsa silo uveljaviti svoje besede v osnovnih mednarodnih vprašanjih. V času, ko bo slabela vse bolj in bolj sila malih in za njih hrbtom stoječih držav, bo sila Sovjetskih Republik rasla, nepretržno rasla.

Iz tega je torej jasno, kako riskirajo državniški te države, katerim primanjkuje močastosti, pretrgati s staro politiko bojkota in stopiti na novo pot soglasja z največjo državo sveta.

Od prvih dni svojega obstanka, je sovjetska vlast priznavala pravico samoodlobe narodov in njih politične samostojnosti. In ne samo, da je priznala, ampak je to tudi udeležila. Zato torej ne more nihče sumničiti sovjetsko vlast v sovražnih odnosih k novim tvorbam kot n. pr. Češkoslovaški in Jugoslaviji. Nasprotno: v kolikor te države udeležujejo princip nacionalne samoodlobe, jim je v naprej zagotovljeno sočustvovanje Sovjetskih Republik. No, tu se ti dve državi ne moreta primerjati niti od daleč z nami.

Sovjetska Republika predstavlja ravno tako mnogožejično državo kot Jugoslavija ali Češkoslovaška. No, poglejte, kako je rešeno nacionalno vprašanje pri nas in kako pri njih.

Sovjetska Zveza je osnovana na prostovoljni združitvi vseh njenih narodov, od katerih je dana vsakemu možnost popolnega razviti-ja vseh svojih nacionalnih posebnosti do odcepitve.

Je li rešeno nacionalno vprašanje v omenjenih dveh državah tudi tako? O, ne!

Skoraj vse novo nastale "narodne" države so prevzele od svojih bivših tlačiteljev še slabše, navade in hujše načine upravljanja. V vsaki izmed teh držav se narodne manjšine zatirajo, tlačijo in nasilno denacionalizirajo. Dovolj je pogledati v Poljsko, katere se je sama komaj osvobodila carskega suženjstva in predstavlja danes najhujšega tlačitelja beloruske in ukrajinske manjšine. Daleč od ideala v tem smislu je tudi Češkoslovaška.

A Jugoslavija? Tudi tu imamo Srbe, Slovence, Hrvate, Macedonce, Bošnjake, Madjare itd. Večina izmed njih je "naravnost" žestoko tlačena in nekateri celo dovolj revolucionarno reagirajo. Kdo izmed nas je v resnici boljše rešil narodnostno vprašanje? Jasno kot beli dan je, da je tudi tu Sovjetska Republika neprimerno trdnješa in to vedno bolj, medtem ko bodo v drugih državah, med temi v omenjenih dveh, narodna nasprotna vedno ostrejša in s tem — naravno, dotične države vedno rahlejša — slabše.

In še eno vprašanje je, a po našem mnenju — piše Steklov h koncu —, glavno vprašanje. In sicer:

Kadar se govori o priznanju Sovjetskih Republik, je to v resnici igra z besedami. Če bi Sovjetske Republike bile popolnoma nova država tedaj bi se lahko govorilo o njenem priznanju de jure. No, stvarno vzeto, je SSS država, ki zavzema v nekoliko manjšem obsegu ozemlje bivše carske imperije priznane od vseh držav. Ta država, oziroma ozemlje je izmenilo torej samo vladno, sistem. Kako se je to izvršilo: razvojnimi ali revolucionarnim putem, je pač vseeno. In to ne more postaviti vprašanja o zopetnem juridičnem priznanju. Sicer pa bi morala biti s tega stališča tudi Anglija, v kateri je prešla vlast v roke delavske vlade, ponovno priznana. No, razumljivo je, da bi to bil nesmisel.

Seveda popolnoma drugače stoji stvar s Češkoslovaško in Jugoslavijo. Izmed teh dveh držav je ena — Češkoslovaška — popolnoma nova država, nastala iz bivše Avstroogrške, a druga — Jugoslavija —, izšla iz Srbije, je tako spremenjena, da je faktično tudi nova država. Obe torej potrebuje ta brezuslovno priznanja. In mi smemo misliti, da priznanje od strani Sovjetskih Republik je za njune važnejše, kot vsa ostala priznanja.

Mogoče je, da te države še ne razumejo važnosti tega priznanja. No, iz zgoraj navedenih dejstev, bo brezdvomno nastopil trenutek, ko bodo začutile važnost našega priznanja ne samo Jugoslavija in Češkoslovaška, temveč tudi vse ostale države.

To je torej ono, kar si naj zapomnijo faktorji malih držav, ki tako lahkomišlino govorijo o priznanju Sovjetske Rusije.

Mi pa pravimo — končuje samozvestno Steklov —: Spoštovana gospoda, skoro, skoro se bo obrnilo to vprašanje k vam z drugim koncem in zelo kmalu bodele iskali našega priznanja; milo obžaljujemo, da to niste uredili pravočasno.

Vi ste v teku šestih let čakali našega padea in večina izmed vas je sodelovala v pripravljanju našega padea, no, v rezultatu smo se mi le okrepili in se bomo krepili tudi v bodoče v vsakim dnem bolj.

Ali se morete vi ali pa vaši patroni-pokrovitelji s tem pohvaliti? In kako bo v nadaljnjem?

Pomislite o tem, — dokler ni pozno!

Še nekaj o svetlobi človeškega tolesa.

Vsako človeško bitje je obdano od neke vrste svetlobe, ki jo imenujemo: aura (— gloriole). "Ki pa je po stopinji njegove inteligence kakor tudi valed njegovega zdravstvenega ali bojnega stanja po obsegu in gostoti različna. To je v kratkem rezultat štiriletnega raziskovanja in poskusov, ki so londonskega zdravnika dr. W. L. Kilnerja vsposobili, da si je napravil čisto priprosti aparat, s čigar pomočjo se more človeška svetloba t. j. človeka obkrožujoči fluid tudi s prostimi očmi videti. Dr. Kilner je izdal tudi knjigo: "Človeška atmosfera" ali "Kako se more aura videti s pomočjo kemičnih svetlobnih plošč". L. 1912, ko je to svoje delo izdal, ni malo začudenja, pobudil med zdravniškim svetom, pozivajoč se na stotine poskusov, ki jih je izvedel na svojih pacientih; čeprav je bil to še začetni stadij raziskovanja, čegar razvoj in posledice se še tedaj niso dale prebrati. Ta aparat za opazovanje človeške svetlobe je zelo enostaven; obsojil namreč iz večjega števila steklenih plošč, dolgih 11 cm in širokih 4 cm. Te plošče so izdelane iz zelo tenke steklovine; med ploščami se nahaja hermetično zaptira od dr. Kilnerja iznajdena tekočina. Plošče so različnih barv: ene se rdeče, druge modre barve, v raznih niansah. Doplnik londonskega "Daily Expressa" je imel priliko prisostvovati pri poskusih s temi "aspekturanimi" svetlobnimi ploščami. Dr. Felkin, dr. Kilnerja asistent, ga je pustil nekaj časa gledati s tem aparatom v solčno svetlobo, da bi tako povečal občutljivost njegove zenice, nato ga je peljal v temno sobo, v kateri je pacient stal s podbočenimi rokami. Začetkom je opazil žurnalist samo obrisa pacientove postave, toda, ko se je njegovo oko navadilo na temo, videl je okoli cele pacientove postave neko vrsto dvojne megle, eno gostejšo notranjo in drugo tanjšo zunanjo meglo. Zunanja aura zdelo se mu je temnomodre barve, notranja tudi, toda za spoznanje globlja in navidezno mnogo gostejša. Najjasneje pa se je ta odsev spoznal na trikotu, ki so ga tvorile roke, počivajoč na bokih. Pri kvetnjah, ki jih je potem pacient izvajal, je bila ta aura v temnem spoju s telesnimi udi. Kakor zatrjuje dr. Kilner, je pri svojih poskusih ugotovil, da ta človeška svetloba varijira kakor je pač takovost posameznika. Pri pacientih, ki trpe na histeriji je drugače kakor pri tistih, ki so podvrženi epilepsiji (padavici). Takisto je aura inteligentnih ljudi, četudi so telesno

slabotni, čarovitejša kakor pri duševno manj vrednih, dasi se mogoče telesno razvitejši. S pomočjo njegovih poskusov postane bolj takorekoč vidljiva, kar odpira medicinski znanosti vsakakor nova pota.

Od teh dr. Kilnerjevih znanstvenih potrjenih poskusov prihajam na metodične poskuse in preiskavanja francoskega znanstvenika H. Durville-ja: Fluidalno tolo živega človeka. Eksperimentalna raziskovanja o njegovi anatomiji in fiziologiji 1912 (Verlag Max Altmann, Leipzig). V teh raziskovanjih je eksaktnim potom dokazal, da obstoji živi človek iz dveh različnih drug od drugega deljivih delov — iz vidljivega materialnega telesa in pod normalnimi okolnostmi ne vidljivega duševnega telesa. On dela sta tesno spojena s fluidalno vezjo in ju lahko samostojno v istem času opazujemo in proučujemo. To je ona ustvarjajoča sila v človeku, ki obvladuje materijo in je istovetna z našo dušo ali duhom. Obenem je tudi temeljni princip, da si zamoremo na znanstveni podlagi mnoge pojave našega notranjega duševnega življenja raztolmačiti kakor tudi ostale pojave, ki jih človek doživlja ter ne ve, kako bi jih presojeval. Ali bi jih smatral za porazne fantome ali laži ali bi jih smatral vrednim, da o njih razmišljajo. Tu sem spudajo predvsem vse vrste telepatičnih pojavov in sanj, ki so se v resnici obistinile,

Naročite "Prosveto" vašemu sorodniku ali prijatelju v stari domovini.

NAUCITE SE ANGLESKO

Mi vam naučimo govoriti, čitati in pisati angleški jezik potom polje v kratkem času. Da vas prepričamo vam pošljemo na poskusno eno nalogo. Znanje angleščine vam bo v korist. Še odložite temveč priložnost za s. učenjem. Naloga: "Slovenisch-Anglisch-Sprache", 3200 W. 22nd St., cov Millard Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

ZA KUHANJE PIVA DOMA

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas, kuhani vedno le najboljši in najcenejši. Dobiti je tudi skrbno sodov, steklenic in raznih loncev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vsaki rok. Grocarijam, sladničarjem in v prodajalne železnice damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite pa informacije na:

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

JADRANSKA BANKA

sprejema denarje na hranilne vloge ter jih obrestuje po 8%, 10% in 12% letno

Adresirajte svoje pošiljke na:

Jadransko Banko Centralo

Amerikanski oddelek Ljubljana, Jugoslavija

AFILIJACIJA:

FRANK SAKSER STATE BANK, NEW YORK.

4000.

Po vzorih dr. Ničmaha, napisal dr. Nevšekdo.

(Dolge.)

"Sedaj je končano. Hvala božji Porodnici, da me nam je odkrila resnica! Satan sam nam je zatemnil pogled, da smo begali v temi. Sedaj pa je solnce resnice posijalo v sleherni kotiček, in pred nami stojite v goloti svoji! Služabnik Gregorij, daj nam, kar si zapisal!"

Trepetaje prinese nadvikarji Gregorij dolgi dolgi svoj zapisnik.

"Ta zapisnik," pravi škof, "bodi podlaga preiskavam, ki naj se izvrše nemudoma. In naša škofja beseda vam bodi porok, da bode ostrost naše vodilo! Kdor je v preganstvu, ta se povrni na naš dvor. Vas vse, za rane Kristusove, preženemo pa s svojega dvora, kakor se prežene iz čede gobova žival. Govorili in vedli ste se, kakor bi bili svetniki, ali v sreci ste nosili satana v gorkem gnezdu. Prve izkušnjavice, ki je prišla na vas, niste mogli prebiti, in Bog vas je dal v pravilne naše roke. Pregnani ste vai, ali bojimo se, da se bode morala zapaliti marsikatera grmada na emonskem polju in da bode treba sežgati obilo gobovih grešnikov, katere štejemo v okuženi areli vaši! To je naša odločba, to je sad najnovjega našega prevetlega dekreta! Poberite se izpred našega obraza, in jok in škripanje zob-bodi med vami, ki ste vsi veliki grešniki!"

Tako govorec se zgrudi višji pastir na mehko blazino, tlaččev v beli svoji rokli beli zapisnik, s katerega se razširja luč na skrivne stezice in temne kotičke. Prošnje, kanoniki in vsi drugi prosiči so odhajali, prav kakor bi jim za hrbtom šlo ogrele grmade. Vsi so kazali blede obraze, na katerih jim je besnela togot, ali pomagati si niso vedeli. Bil je to poraz "skrajne" stranke, kakršnega še ni učakala zgodovina do tistega dne...

Azrael pa je še vedno sedel na najvišjem robu sivega Himalaja, in smeh mu je pretresal nebesko telo, da se je stari Himalaja kar majal pod nebeskim tem smehom!

X.

V noči prej je govoril Azrael v sanjah z me-noj. Odkril mi je prihodnost in mi namani, da bode skoro izpolnjena doba moje druge ustvaritve, tako da se mi bode zopet vrnil v večnost. Ustrašil se nisem druge svoje smrti; kar sem opazil po zemlji, ni me mikalo, in ukoreninilo se mi je v sreci prepričanje, da zemlja ni vredna, da bi bil človek dvakrat ustvarjen zaradi nje. — Kaj mi je pomenila smrt, ko sem vendar videl, da je narod slovenski že davno poginil in da se ne vzbudi več po grobeh, kamor so ga zagrebili blaženega Antona od Kala nevedni učenci! Kdo bi torej v takem razmerju ne umiral radostno?

Moral sem se potruditi, če sem se hotel še delj ogledati po stari Emoni. Poklical sem profesorja z vseučilišča Svetega Simplicija in mu razodel željo, da bi si ogledal tako imenovani ženski oddelek. Ker sem imel plačano privolitev za vstop, bilo ni nikake težave, in takoj tisto popoldne — predpoldne se je bila ujela stranka blaženega Antona od Kala v past najnovjega prevetlega dekreta — kreneva na pot, pustivši v škofjem dvorcu konja in drugo prilago. Vprašam spremljevalca, kje je slavnostni oddelek ne-omoženega ženskega spola.

"Torej," vpraša me ponosno, "tudi v vaše leđeno Sibirijo je že zaslul ta zavod, ki nam jamči, da se naše ženstvo dobro in ravno vzgoja in vzreja? V nas je ne poznamo, tiste mesene ljubizni, ki je omakeževala prejšnja stoletja!"

Opisal mi je potem na dolgo in široko ležo ženskega oddelka, naznanil mi število samostanov in božjih hramov — ki so vsi stali v tem oddelku — in mi govoril, kako široko in dolgo je ozidje okolo njega. Iz gostobesednega popisa sem posnel, da je ženski oddelek na starodavnem našem Golaven in da se raztega na desno in na levo v ravnino, kjer se širijo polja in vrtovi, obdelovani po neomeženem ženstvu. Vse to je bilo obzidano, in kohorta starih devic je stražila pri vsakem vzhodu, da se ni prithotipal na oddelek neoženjen človek.

Izkusil sem spoznati krajino, po kateri sva hodila. Po moji sodbi — imela sva grad ob levici svoji — stopala sva po cesti, ki je nekad vodila proti imenitni naši Kurji vasi. Kakor sem se prepričal pozneje, bila so velika vrata na ženski oddelek prav tam, kjer je tlačeni rod, če je hotel iz Kurje vasi čez most v belo mesto, moral plačevati drago mitnino leta 1900. po Kristusovem rojstvu.

"Kako imate vse to urejeno? Kdaj oddajate otroke posameznim oddelkom?"

"Vse to," odgovori mi strežnik in profesor, "vse to je urejeno preizvrstno. Kadar je otroku pet let, vzamejo ga roditeljem in ga oddajo po spolu, bodisi na neoženjeni, bodisi na neomeženi oddelku."

"In koliko časa ostane tam?"

"Dokler pri naboru ni potrjen v zakon."

"In svojih roditeljev ne vidi nikdar več?"

"Dokler je na oddelku, ne. Roditelji so največkrat prav radostni, da izgube breme iz hiše. V nas se težko služi vsakdanji kruh, in davek, ki ga plačujemo, da se vzdržujeta oddelka, velik je!"

Zdajci doideva tolpo, ki se varoma po gologlavi straži počasi pomiče po prašni cesti. Stela je kakih dvesto mladeničev in mož. Nekateri so bili že precej priletni, drugi pa še prav mladi, pravi bledolčniki, kakor da so ravnokar prebili dolg zapor in po dolgi dobi zopet prišli na čisti zrak. Klaverno je stopala ta tolpa pred mano. Govorili niso, samo časih so z mogočno zvenečim glasom zapeli pretočno pesem: "Miserere, miserere." Zdeli so se mi kakor pogrebeli, ki neso k pokopu svojega areca najdražje in najljubše bitje.

Postala sva nekaj časa, da so naju zopet prehiteli. Zaradi gostega prahu ni bilo hoditi z njimi.

"Kdo so ti nesrečniki?" vprašam spremljevalca. "Izvestno hudodelniki, katerim so prisojene ostre kazni, morda celo zločinci, ki odhajajo v preganstvo v puščavo Saharo? Čemu poje miserere, in čemu jim tiči groza na bledih obrazih? Govori, prijatelj, in pojasni mi vse to!"

"To niso hudodelniki," prične profesor z vseučilišča Svetega Simplicija, "in tudi ne obsojeni, katerim je nastopiti trdi pot v peščeno Saharo. To so mladeniči na poti k mesečnemu naboru, da bi jih potrdili za zakon."

"Vsak mesec imate takšne nabore?"

"Vsak mesec. Oglasiti se sme vsakdo, komur je drago stopiti v sveti zakon. Komur je sreča mila, dobi prijetno družico, komur pa usoda ni prijateljska, naloži mu na rame staro in grdo devico, da mu greni življenje, kolikor more.

(Dolge prihodnjič.)